

Instruiri la locul de muncă: *"Managementul DZ în condiții de staționar"*

Conduita hiperglicemiei la pacientul cardiochirurgical

Zinaida Alexa
șef secție Endocrinologie,
dr.șt.med

Special Article
Guidelines for the use of an insulin infusion for the management of hyperglycemia in critically ill patients

Judith Jacobi, PharmD, FCCM; Nicholas Bircher, MD, FCCM; James Krinsley, MD, FCCM; Michael Agus, MD; Susan S. Braithwaite, MD; Clifford Deutschman, MD, FCCM; Amado X. Freire, MD, MPH, FCCM; Douglas Geehan, MD, FCCM; Benjamin Kohl, MD, FCCM; Stanley A. Nasraway, MD, FCCM; Mark Rigby, MD, PhD, FCCM; Karen Sands, APRN-BC, ANP, MSN, CCRN; Lynn Schallom, RN, MSN, CCNS, FCCM; Beth Taylor, MS, RD, CNSD, FCCM; Guillermo Umperrez, MD; John Mazuski, MD, PhD, FCCM; Holger Schunemann, MD

SPECIAL FEATURE
Clinical Practice Guideline

Management of Hyperglycemia in Hospitalized Patients in Non-Critical Care Setting: An Endocrine Society Clinical Practice Guideline

Guillermo E. Umperrez, Richard Hellman, Mary T. Korytkowski, Mikhail...

Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism

Hindawi Publishing Corporation
Surgery Research and Practice
Volume 2015, Article ID 284063, 8 pages
<http://dx.doi.org/10.1155/2015/284063>

**Perioperative Hyperglycemia Management
An Update**

Elizabeth W. Duggan, M.D., Karen Carlson, M.D., M.B.A., Guillermo E. Umperrez, M.D.

Review Article
Guidelines for Perioperative Management of the Diabetic Patient

Sivakumar Sudhakaran¹ and Salim R. Surani²

¹Texas A&M Health Science Center, 8447 State Highway 47, Bryan, TX 77807, USA

Review

Management of diabetes and hyperglycaemia in the hospital

Francisco J. Pozzati, M Cecilia Lansang, Ketan Datararya, Guillermo E. Umperrez

Hyperglycaemia in people with and without diabetes admitted to the hospital is associated with a substantial increase in morbidity, mortality, and health-care costs. Professional societies have recommended insulin therapy as the cornerstone of inpatient pharmacological management. Intravenous insulin therapy is the treatment of choice in the critical care setting. In non-intensive care settings, several insulin protocols have been proposed to manage patients with hyperglycaemia; however, meta-analyses comparing different treatment regimens have not clearly endorsed the benefits of any particular strategy. Clinical and laboratory management of inpatient and outpatients with diabetes have been reviewed.

M. CECILIA LANSANG, MD, MPH
Associate Professor of Medicine, Cleveland Clinic Lerner College of Medicine of Case Western Reserve University, Cleveland, OH
Director, Inpatient Diabetes Services
Department of Endocrinology, Diabetes and Metabolism
Cleveland Clinic

GUILLERMO E. UMPIERREZ, MD, CDE
Department of Medicine, Emory University School of Medicine, Atlanta, GA

Inpatient hyperglycemia management: A practical review for primary medical and surgical teams

Navaratnarajah et al. *Journal of Cardiothoracic Surgery* (2018) 13:10
DOI 10.1186/s13019-018-0700-2

Journal of
Cardiothoracic Surgery

REVIEW

Open Access

Effect of glycaemic control on complications following cardiac surgery: literature review

M. Navaratnarajah¹, R. Rea, R. Evans, F. Gibson, C. Antoniadou, A. Keiralla, M. Demosthenous, G. Kassimis and G. Krasopoulos

REVIEW ARTICLE

Perioperative Management of the Diabetic Patient Referred to Cardiac Surgery

Camila Perez de Souza Arthur¹, MD; Omar Asdrubal Vilca Mejia¹, MD, PhD; Gisele Aparecida Lapenna¹, MD, PhD; Carlos Manuel de Almeida Brandão¹, MD, PhD; Luiz Augusto Ferreira Lisboa¹, MD, PhD; Ricardo Ribeiro Dias¹, MD, PhD; Leticia Alberto Oliveira Dallan¹, MD, PhD; Pablo Maria Alberto Pomerantzeff¹, MD, PhD; Fabio B. Jatene¹, MD, PhD

Diabetes Care Volume 40, April 2017

Management of Inpatient Hyperglycemia and Diabetes in Older Adults

Guillermo E. Umperrez and Francisco J. Pozzati

Diabetes Care 2017;40:509-517 | DOI: 10.2337/dci16-0889

Available online at ScienceDirect
www.elsevier.com/locate/jcard

Elsevier Masson France
EMconsulte
www.em-consulte.com

Position Statement/Recommendations
Practical management of diabetes patients before, during and after surgery: A joint French diabetology and anaesthesiology position statement

E. Cossan^{1,2}, B. Catarci^{1,3}, G. Chelton⁴, S. Jacqueminet⁵, C. Ichai^{6,7}, A.-M. Leguenier⁸, A. Ozeltara⁹, I. Taveron^{10,11}, E. Bomuth¹², D. Benhamou¹³, P. Valensi¹⁴

Centre for Perioperative Care
Academy of Medical Royal Colleges

Guideline for Perioperative Care for People with Diabetes Mellitus Undergoing Elective and Emergency Surgery

March 2021

De ce ?

- **Pandemie globală**
- 2019 – 463 mln de persoane cu DZ, 232 mln – prediabet,
- 2019 – Republica Moldova 120 493 mii persoane cu DZ

- Prevalența diabetului crește odată cu vârsta: 1/3 din persoanele cu vârsta 65-75ani au diabet, 40% din cu vârsta > 80ani

- **DZ - a 7-a cauza de deces;**

- **DZ – a 4-a comorbiditate în cadrul evaluării spitalicești (1 din 4 pacienți spitalizați are DZ);**

- **30%** din pacienții cu DZ necesită 2 sau mai multe spitalizări pe parcursul anului.

Povara diabetului zaharat

374 mln - STG - prevalența 7,3% (+ 22mln)

50% - **232 mln** - nu cunosc că au diabet zaharat (+ 20mln)

4 mln decese cauzate de diabet zaharat

760 bln - **10%** cheltuieli anuale ale serviciilor din sănătate (+ 33mln)

Asocierea DZ tip 2 cu PCV, IC și BCR

x 2-3 crește riscul PCV comparativ cu populația fără diabet

x 2,5 crește riscul dezvoltării IC

20-40% dezvoltă BCR

x 2-4 crește rata mortalității

60% din decese sunt din cauza PCV

Bidirectional screening: Cardiovascular disease and diabetes mellitus

Diabetes mellitus +

CVD +

CVD undiagnosed

- ECG
- ECHO CG
- Exercise stress testing
- Holter monitoring

CVD diagnosed

- ECG
- ECHO CG
- Exercise stress testing
- Holter monitoring
- Cardiologist consult

DM undiagnosed

- FPG, HbA1c
- OGTT if needed
- Lipid profile
- Glycemic control

DM diagnosed

- Screening of complications
- Glycemic control

It is recommended that an OGTT is used for the diagnosis of IGT.^{2-4,16-22}

It is recommended that the diagnosis of DM is based on HbA1c and/or FPG, or on an OGTT if still in doubt.^{1-4,9,10,16-22}

I	A
I	B

© ESC 2019

CVD = cardiovascular disease; DM = diabetes mellitus; FPG = fasting plasma glucose; HbA1c = haemoglobin A1c; IGT = impaired glucose tolerance; OGTT = oral glucose tolerance test; T2DM = type 2 diabetes mellitus.

^aClass of recommendation.

^bLevel of evidence.

Obiectivele tratamentului persoanei cu DZ

Atingerea valorilor țintă individuale pentru persoana cu diabet zaharat

A^{1c}
levels

HbA1c < 7%

Blood
pressure

TA < 130/80mmHg

Cholesterol

LDL-colesterol < 1,8(1,4)mmol/l

Controlul colesterolului

2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias: lipid modification to reduce cardiovascular risk

The Task Force for the management of dyslipidaemias of the European Society of Cardiology (ESC) and European Atherosclerosis Society (EAS)

Risc foarte înalt

- Pacienții cu DZ + PCV
- sau afectarea organelor țintă (proteinurie, RFG mai jos de 30ml/min, hipertrofie VS, retinopatie)
- sau 3 factori de risc major (vârsta, HTA, dislipidemia, fumatul, obezitatea)
- sau DZ 1 cu durata > 20 ani

LDL-c < 1,4 mmol/l
(sau reducerea cu 50%)

Risc înalt

- Pacienții cu DZ cu durata >10 ani, fără afectarea organelor țintă + alți factorii de risc

LDL-c < 1,8 mmol/l
(sau reducerea cu 50%)

Risc moderat

- Pacienții tineri cu DZ 1 cu vârsta ≤35 ani,
- sau DZ 2 cu vârsta ≤50 ani, cu durata diabetului <10 ani, fără factori de risc

LDL-c < 2,6 mmol/l

↓ LDL-colesterol cu 1 mmol/l - ↓ riscul CV cu 22%

De ce? – hiperglicemia la persoanele spitalizate

- 32-38% printre pacienții spitalizați;

Umpierrez GE, Isaacs SD, 2002 J Clin

Endocrinol Metab 87, Cook CB, Kongable GL, 2009 J Hosp Med 4

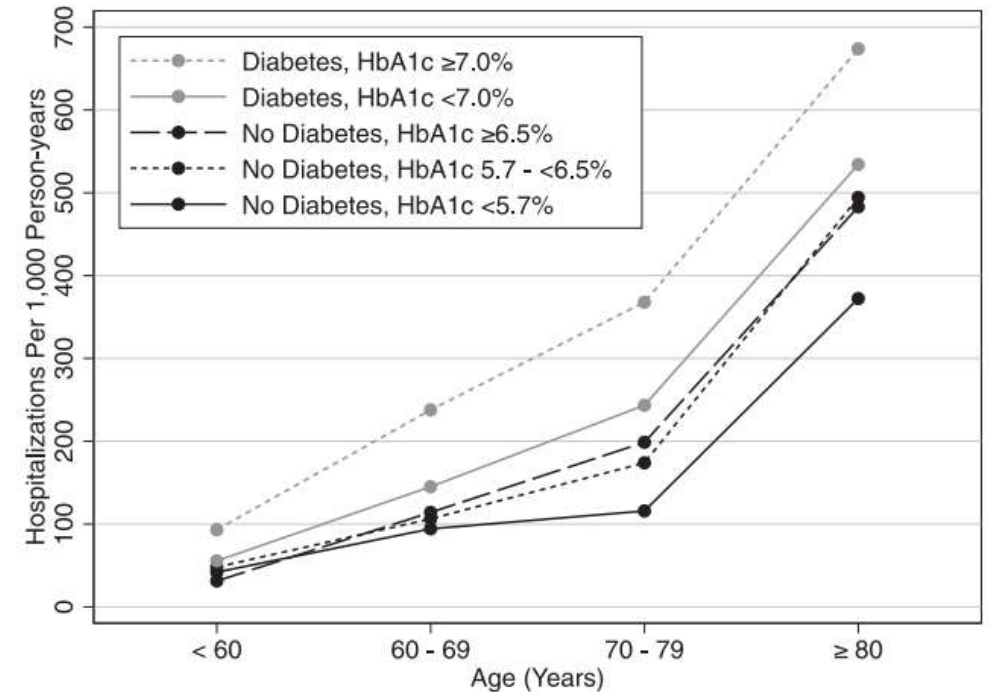
- 41% dintre pacienții critici cu SCA;
- 44% pacienți cu IC;

Kosiborod M, Inzucchi SE, 2009 Circulation 119

- 80% după intervențiile
cardiochirurgicale;

Schmeltz LR, DeSantis AJ, 2007 Diabetes Care

30, van den Berghe G, Wouters P, 2001 N Engl J Med 345

Figure 1—Longitudinal data on all-cause hospitalizations in the ARIC Study (15). Data are presented according to diabetes and HbA_{1c} categories.

**De ce este important să identificăm persoana cu
hiperglicemie ?**

Persoana spitalizată cu hiperglicemie

Pacienți critici

- Rată ↑ a complicațiilor spitalicești;
- Durata de spitalizare ↑;
- ↑ utilizării resurselor economice;
- Mortalitate intraspitalicească ↑ x 1,7-2,1^{1,2}.

Pacienți non-critici^{3,4}

- Durata de spitalizare ↑;
- **Asocierea infecțiilor postoperatorii – G↑ 2,2 mmol/l** peste valoarea de 6,1 mmol/l – **↑ 30%** rata infecțiilor
- Rată ↑ a dizabilităților postspitalizare.

1. Clement S, Braithwaite SS, Magee MF, et al; American Diabetes Association in Hospitals Writing Committee. Management of diabetes and hyperglycemia in hospitals. *Diabetes Care* 2004; 27:553–591. 2. Inzucchi SE. Clinical practice: Management of hyperglycemia in the hospital setting. *N Engl J Med* 2006; 355:1903–1911 3. Montori VM, Bistrian BR, McMahon MM. Hyperglycemia in acutely ill patients. *JAMA* 2002; 288:2167–2169. 4. Ramos M, Khalpey Z, Lipsitz S, et al. Relationship of perioperative hyperglycemia and postoperative infections in patients who undergo general and vascular surgery. *Ann Surg* 2008; 248:585–591

Valorile țintă ale glicemiilor

- Reduce rata deceselor,
- Infecțiilor
- Duratei de spitalizare

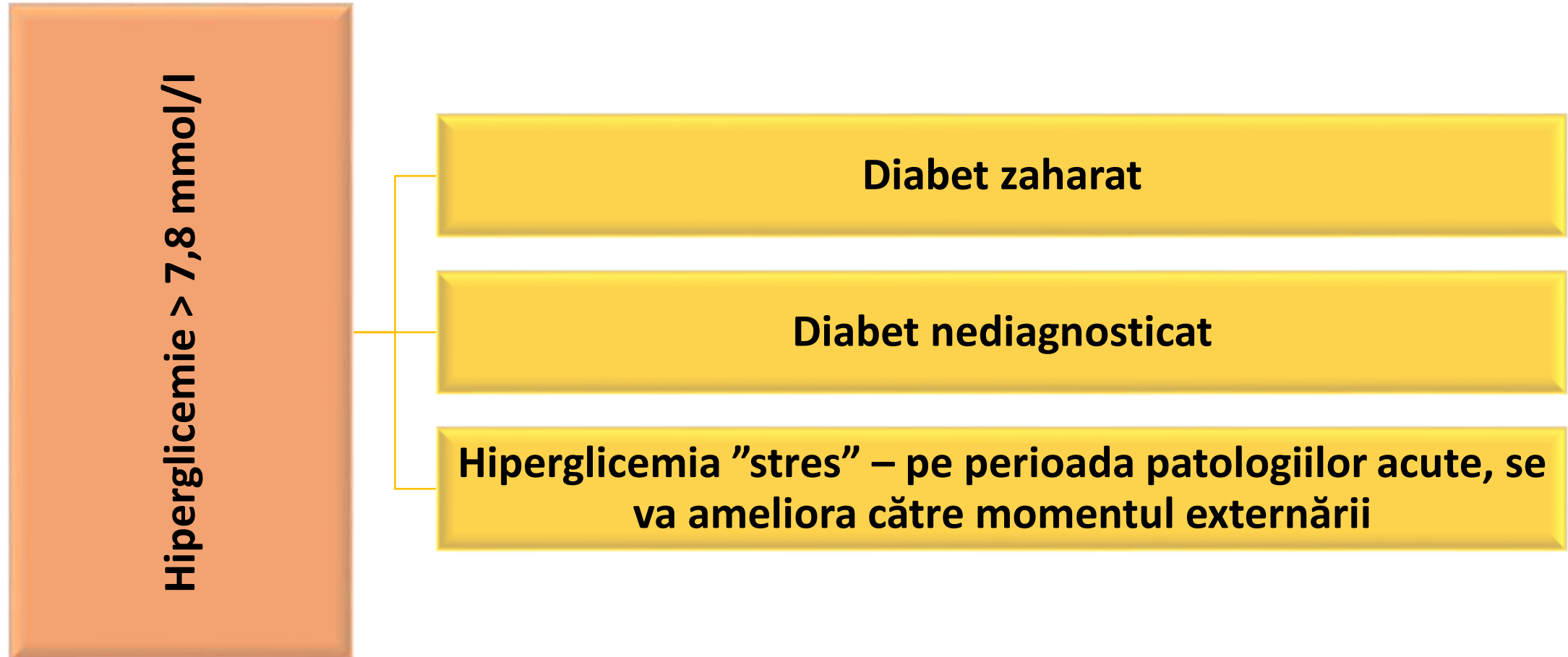

- Majoritatea pacienților **7,8 – 10 mmol/l** (140 to 180 mg/dL) **A**
- Obiective mai stricte **6,1 – 7,8 mmol/l** (110-140mg/dl) unele persoane în cazul evitării hipoglicemiilor. **C**
- Glicemii până la **11,1 mmol/l** (200mg/dl) acceptabile pentru **persoanele terminale.**

x 10 riscul complicațiilor

Hiperglicemia intraspitalicească

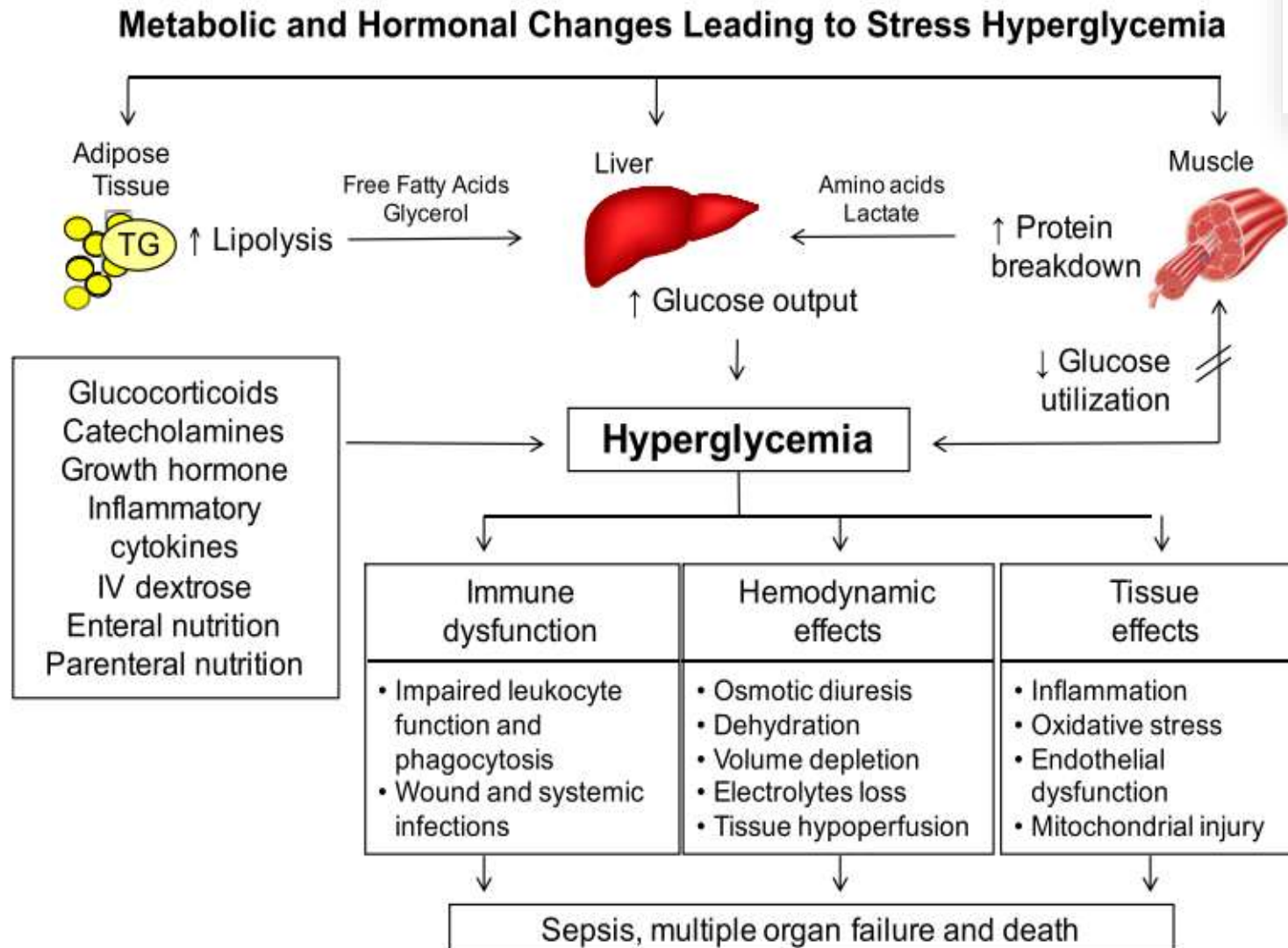
Hiperglicemia de stres

Management of Inpatient Hyperglycemia and Diabetes in Older Adults

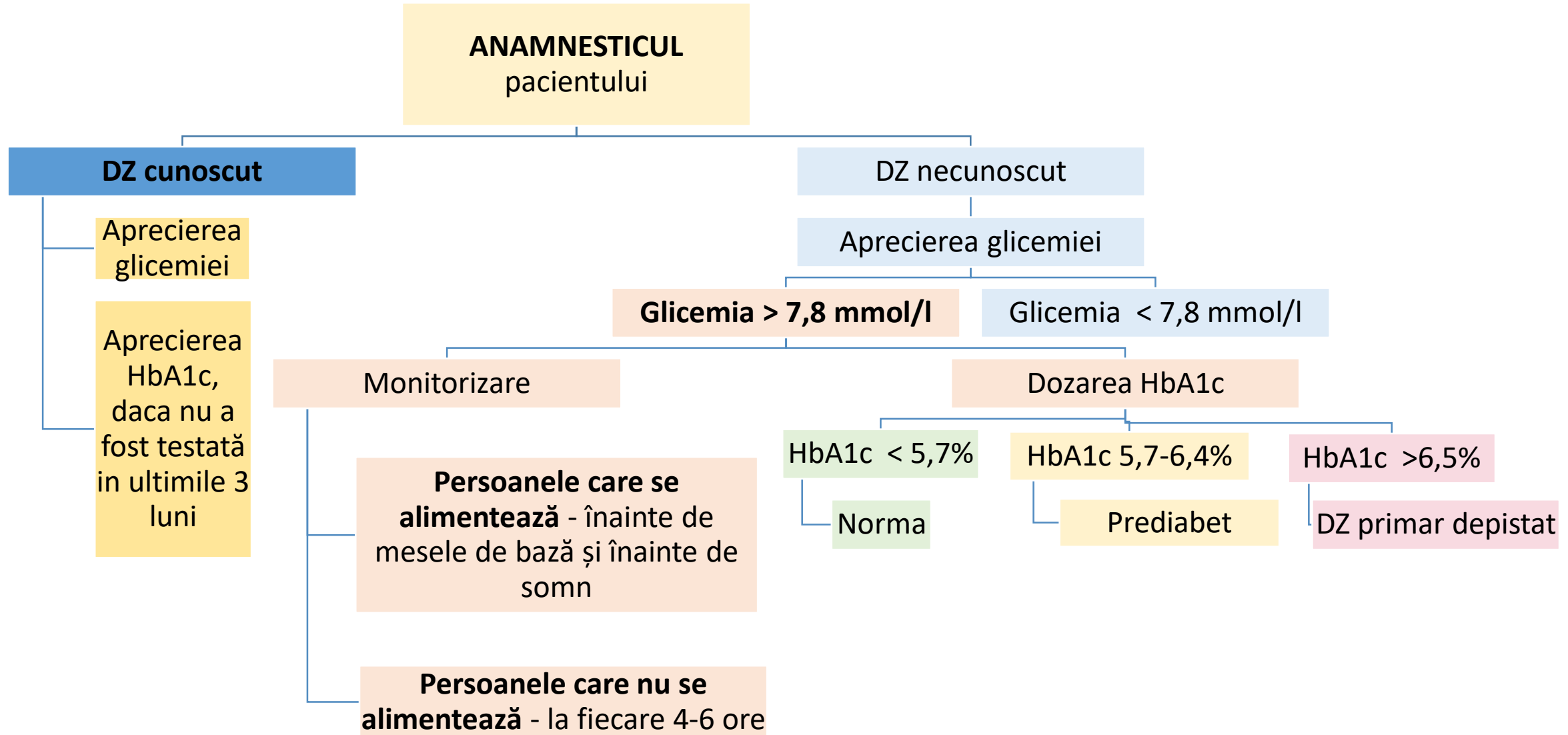
Guillermo E. Umperrez and Francisco J. Pasquel

Diabetes Care 2017;40:509-517 | DOI: 10.2337/dc16-0989

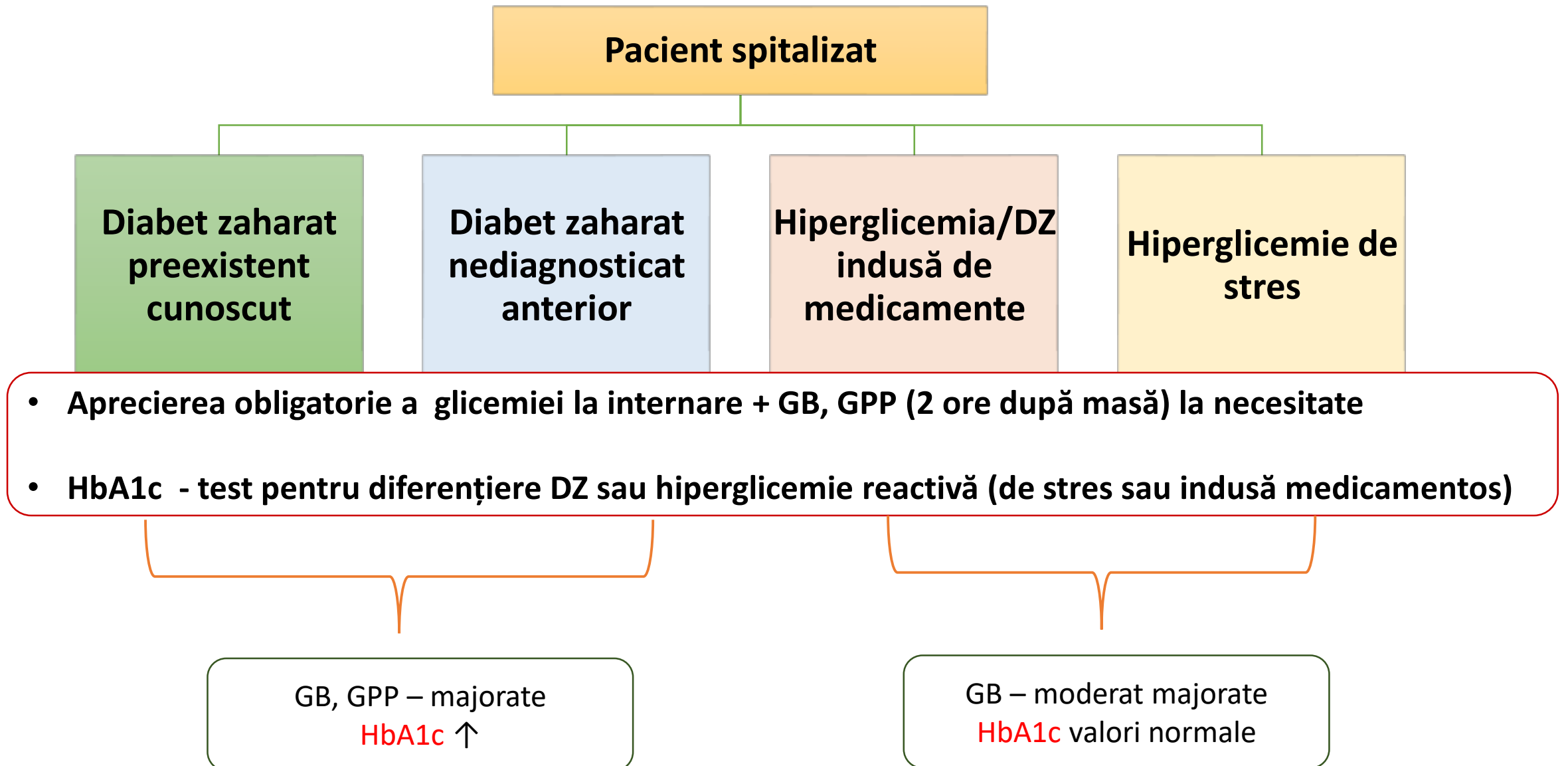

Pacientul spitalizat – recunoașterea hiperglicemiei

Managementul hiperglicemiei la persoanele spitalizate

Formulara diagnosticului

• Diabet zaharat

- **Diabet zaharat tip 1 (E10)**
- **Diabet zaharat tip 2 (E11)**
- Alte tipuri de diabet
  - Patologii endocrine
  - Patologia pancreasului
  - Medicamentos indus
  - Posttransplant

GB $\geq$ 7mmol/l și/sau

G2hTOTG $\geq$ 11,1 și/sau

HbA1c $\geq$ 6,5% și/sau

G aleatorie $\geq$ 11,1mmol/l

2 criterii pozitive

- Diabet gestațional

GB $\geq$ 5,3mmol/l, G1hTOTG $\geq$ 10,5 mmol/l, G2hTOTG $\geq$ 8,5 mmol/l

1 criteriu pozitiv

• Prediabet **HbA1c 5,7 – 6,4%**

- Alterarea (modificarea) glicemiei bazale (AGB)
- Scăderea toleranței la glucoză (STG)
- AGB+STG

GB 6,1- 6,9mmol/l și G2hTOTG $\leq$ 7,8 mmol/l

GB $<$ 6,1mmol/l și G2hTOTG 7,8 – 11,0 mmol/l

• Hiperglicemie de stres

GB $>$ 7,8 mmol/l – HbA1c valori normale

Monitorizarea glicemiilor

Pacienții spitalizați

- 4 măsurări
- Înainte de mesele de bază și înainte de somn
- Măsurarea în timp cel mai apropiat de luarea mesei, nu mai mult de 1 oră
- Minim 2 ore după alimentație

Pacienții fără alimentație sau alimentație prin sondă

- La fiecare 4-6 ore

Pacienții cu infuzie de insulină

- La fiecare oră

Obiectivele tratamentului (ADA-2021)

- Majoritatea pacienților **7,8 – 10 mmol/l (140 to 180 mg/dL) A**
- **Obiective mai stricte 6,1 – 7,8 mmol/l (110-140mg/dl)** unele persoane în cazul evitării hipoglicemiilor. C
- **Glicemii până la 11,1 mmol/l (200mg/dl)** acceptabile pentru **persoanele terminale, speranța de viață joasă, risc major de hipoglicemie.**
- **Pentru a exclude hipoglicemia** – reevaluarea terapiei hipoglicemiante la valori $< 5,6$ mmol/l. B

Pacient chirurgical

Hiperglicemia perioperatorie

20 - 40% pacienți chirurgie generală

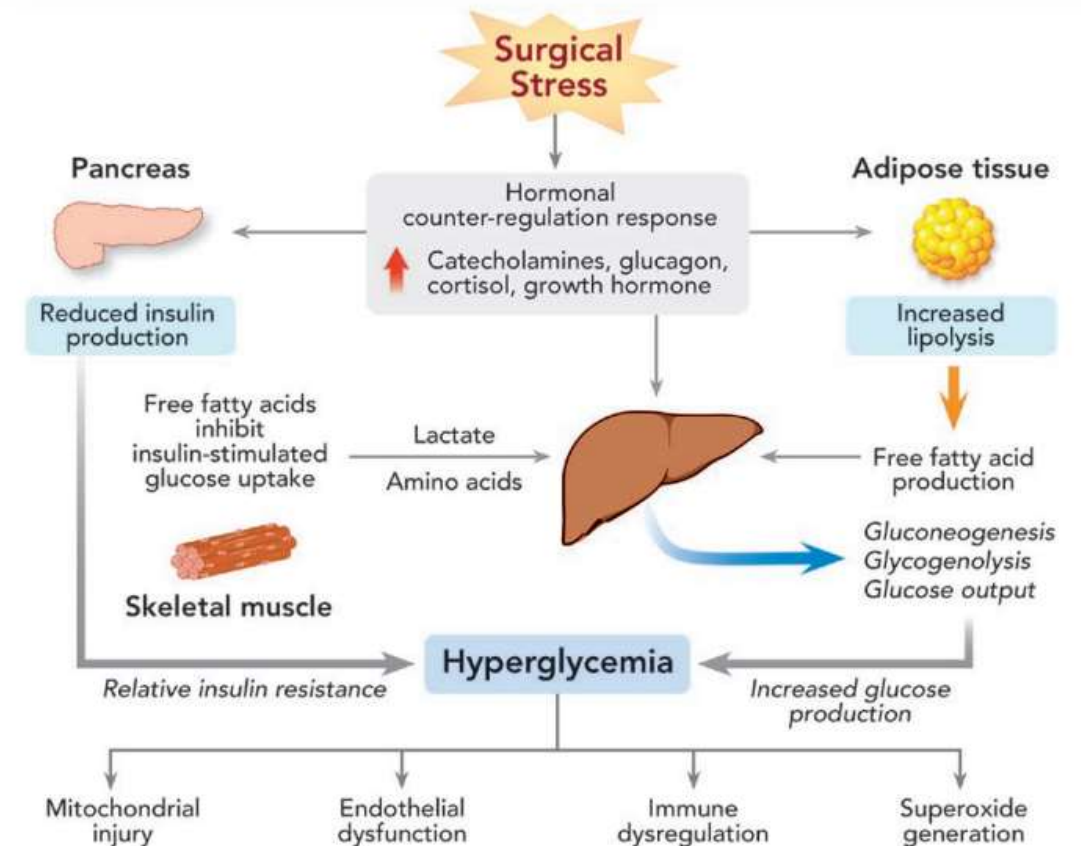
80% - chirurgie cardiacă

- **SUA 575 spitale**, prevalența hiperglicemiei –
  - 32% TI și nonTI
  - 12-30% din persoane cu hiperglicemie nu au istoric de DZ
  - 30-60% au STG – prediabet necunoscut.

Perioperative Hyperglycemia Management

An Update

Elizabeth W. Duggan, M.D., Karen Carlson, M.D., M.B.A., Guillermo E. Umpierrez, M.D., C.D.E.

Pacientul chirurgical

Perioada preoperatorie – OPTIMIZAREA CONTROLULUI GLICEMIC

- 61000 pacienți chirurgicali – **Incidența mortalității** la 1 an postoperator 3% vs 12% (glicemii 3,3 -5,6 mmol/l vs 12 mmol/l)
- Han and Kang HbA1c preoperator >8% factor de risc independent pentru infectarea plăgilor;
- Halkos – HbA1c >7% la pacienții cu CABG – risc mai mare de mortalitate în următorii 5 ani

Perioada intraoperatorie

- Gandhi G., 2003 – 490 pacienți cardiochirurgicali – creșteri nesemnificative 1,1 – 5,5 mmol/l - ↑30% rata complicațiilor pulmonare, renale, deceselor;
- **Hiperglicemia** – risc de infecții, FA, IC, IMA, pericardite, complicații neurologice – Fish L, 2003 – 13% vs **36%** dintre pacienți cu **G ≥11,1 mmol/l**, **63% cu G>13,9 mmol/l**

Perioada postoperatorie

- G>10 mmol/l – asociată cu infecții ale plăgilor, prelungirea duratei de spitalizare

Valorile țintă

	Ambulatory Surgery	ICU	Non-ICU
SAMBA ⁵⁰	SC rapid-acting insulin analogs are preferred over IV or SC regular insulin Treatment goal: intraoperative blood glucose levels < 180mg/dl (10 mM)		
ADA/AACE ⁵¹		Initiate insulin therapy for glucose > 180mg/dl (10 mM) Treatment goal: For most patients, target a glucose level between 140 and 180mg/dl (7.7–10 mM). Glucose target between 110 and 140 mg/dl (6.1–7.7 mM) may be appropriate for select patients if achievable without significant risk for hypoglycemia	Treatment goal: If treated with insulin, premeal glucose targets should generally be < 140 mg/dl (< 7.7 mM), with random glucose levels < 180 mg/dl (10 mM)
ACP ⁵⁴		Recommends against intensive insulin therapy in patients with or without diabetes in surgical/medical ICUs Treatment goal: Target glucose is between 140 and 200 mg/dl (7.7–11.1 mM) in patients with or without diabetes	
Critical Care Society ⁵²		BG > 150 mg/dl (8.3 mM) should trigger insulin therapy Treatment goal: Maintain glucose < 150 mg/dl (8.3 mM) for most patients in ICU	
Endocrine Society ³⁰			Treatment goal: Target premeal blood glucose < 140 mg/dl (7.7 mM) and random glucose < 180 mg/dl (10 mM) Higher target glucose < 200 mg/dl (11.1 mM) is acceptable in patients with terminal illness and/or with limited life expectancy or at high risk for hypoglycemia
Society of Thoracic Surgeons ⁵³		Continuous insulin infusion preferred over SC or intermittent IV boluses Treatment goal: Recommend glucose < 180 mg/dl (10 mM) during surgery, ≤ 110 mg/dl (6.1 mM) in fasting and premeal states	
Joint British Diabetes Societies ⁵⁵			Initiate insulin therapy for glucose > 10 mM (180 mg/dl) Target blood glucose levels in most patients are between 6 and 10 mM (108–180 mg/dl) with an acceptable range of between 4 and 12 mM (72–216 mg/dl)

Valorile glicemiei
6,1 – 10 mmol/l

Valorile țintă

Table 1

Recommended glycemic targets for hospitalized people with diabetes*

Hospitalized population with diabetes	Blood glucose targets (mmol/L)
Noncritically ill	Preprandial: 5.0–8.0 Random: <10.0
Critically ill	6.0–10.0
CABG intraoperatively	5.5–11.1
Perioperatively for other surgeries	5.0–10.0
Acute coronary syndrome [†]	7.0–10.0
Labour and delivery [‡]	4.0–7.0

CABG, coronary artery bypass grafting.

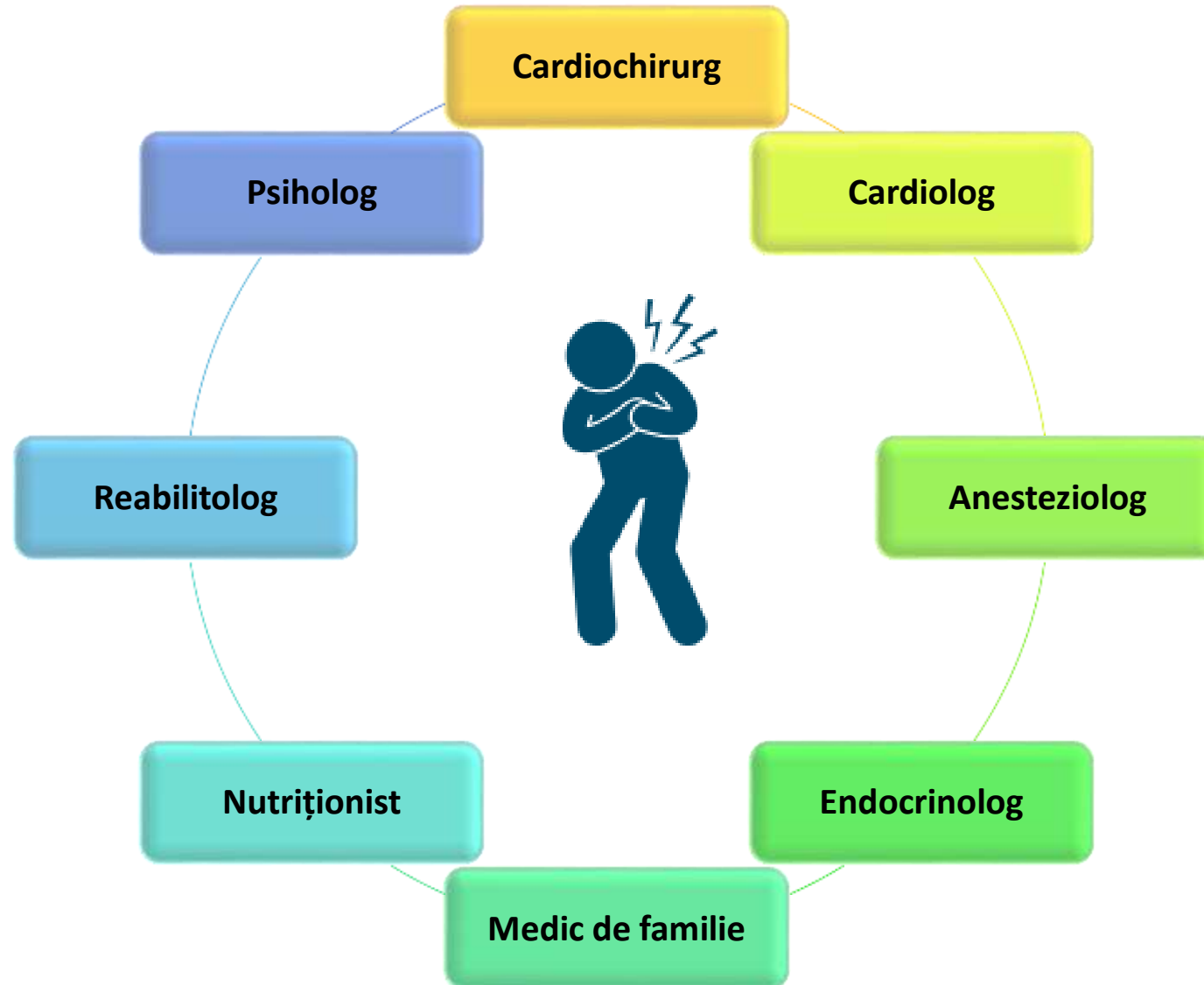
* Less stringent targets may be appropriate in terminally ill patients or in people with severe comorbidities (see Targets for Glycemic Control chapter, p. S42).

[†] See Management of Acute Coronary Syndromes chapter, p. S190.

[‡] See Diabetes and Pregnancy chapter, p. S255.

Активировать Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите на сайт "Параметры".

Echipa multidisciplinară – pentru succesul tratamentului

Managementul persoanei cu diabet zaharat cunoscut care se pregătește pentru intervenția chirurgicală

						
Recomandare standartizată MF HbA1c la 3 luni Controlul comorbidităților/screening complicații Administrarea medicației	Înainte de intervenție: Optimizarea controlului DZ HbA1c $\geq 8,5\%$ - consultul specialistului <i>Controlul greutății, exerciții, sistarea fumatului/alcoolului</i>	Plan individual: Modificarea tratamentului pre și postchirurgical Planificarea zilei de intervenție Comunicarea	Preoperator : Revederea terapiei Planul preoperator Glicemiile 6-10 mmol/l Documentarea AGS, profil renal, lactat, corpi cetonici Continuarea insulinoterapiei DZtip1	Intraoperator: Minimizarea perioadei de post Glicemiile 6-10 mmol/l Managementul hiperglicemiei standartizat	Postoperator: Revederea terapiei medicamentoase Încurajarea DrEaMing Monitorizarea în echipă	La externare: Evidența la MF Planificarea monitorizării Autocontrol

Investigații necesare înainte de intervențiile planice

- HbA1c, Glicemia, corpi cetonic
- Gradul de hidratare (TA, diureza), EAB , K, Na
- Evaluarea SCV:
- ECG, probele ortostatice
- Evaluarea funcției renale – creatinina, RFG,
- Evaluarea TGI – excluderea neuropatiei autonome
- Examinarea fundului de ochi
- Coagulograma

Evaluarea pacientului chirurgical cu hiperglicemie – etapa preoperatorie

- Confirmăm tipul diabetului
- Control satisfăcător a DZ (HbA1c <7,5-8%)
- Pacientul bine instruit și poate să autogestioneze dozele
- Evaluarea complicațiilor cronice (retinopatia, nefropatia, neuropatie)

Strategia preoperatorie – intervenții planice

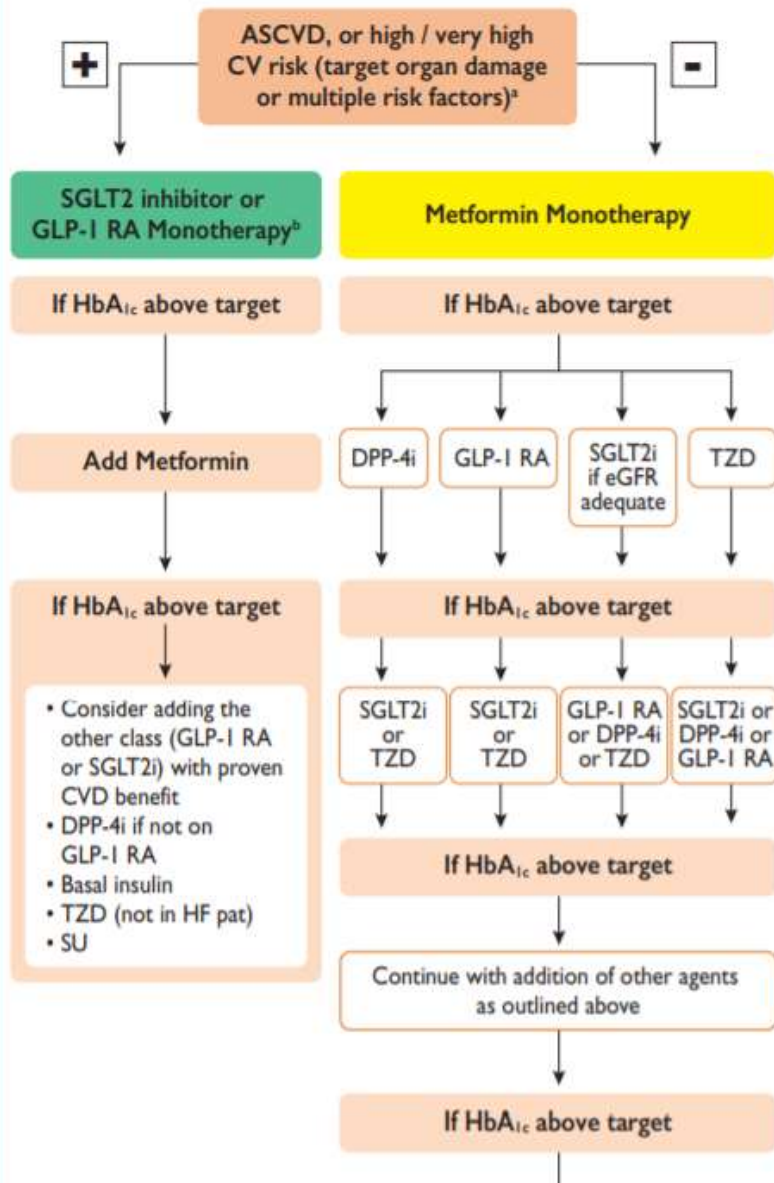
HbA1c	4.0	5.0	6.0	8.0	9.0	10.0	%
Action to take	Postpone	Advice of general practitioner/ diabetologist	surgery	Advice of general practitioner/ diabetologist	Postpone		
Mean blood glucose	0.6	0.9	1.2	1.8	2.1	3	g/l
	3.3	5	6.6	10	11.5	16.5	mmol/l
Hypoglycaemia	> 2 hypoglycaemic episodes (last week)					Ketosis ?	
Ketosis	Hypoglycaemic coma (in the previous month)						

↑ 1% HbA1c - riscul complicațiilor ↑ 40%,

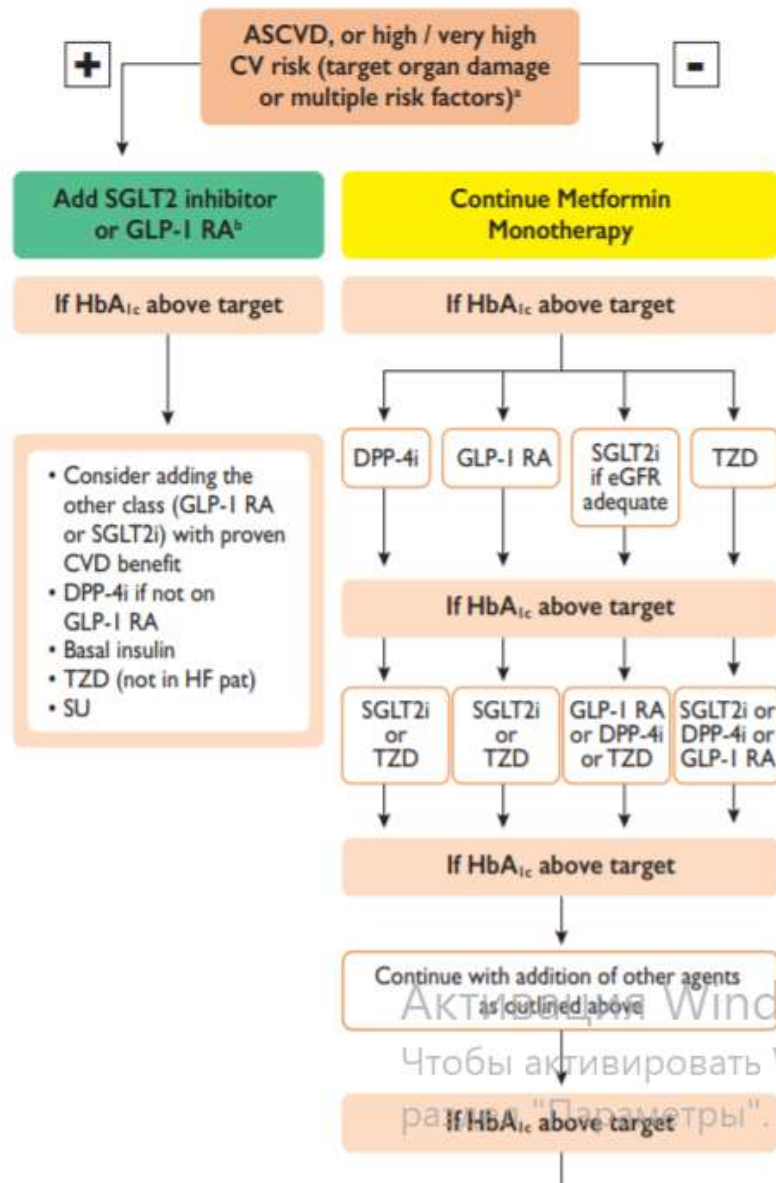
HbA1c > 7,8% - x 5 riscul infectării plăgilor

HbA1c > 7% - pronosticul negativ

A Type 2 DM - Drug naïve patients

B Type 2 DM - On metformin

Medicația orală înainte de ziua intervenției

	Ziua înainte de intervenție	Ziua intervenției, minim invaziv	Ziua intervenției, intervenție extinsă
Metformina	+	+	–
Sulfanilureice	+	-	–
DPP4-inhibitori	+	+	–
SGLT2 inhibitori	-	-	-

	Glargin, Levemir		Protofan, Humulin NPH		Actrapid, Humulin R, Novorapid, Apidra, Humalog	
	8.00	21.00	8.00	21.00	8.00	21.00
Dieta normală până seara	Doza obisnuita	80% din doza obisnuita	80% din doza obisnuita	80% din doza obisnuita	Doza obisnuita	Doza obisnuita
Lichide doar cu 12-24 ore până la intervenție	Doza obisnuita	80% din doza obisnuita	80% din doza obisnuita	80% din doza obisnuita	Doza obisnuita	Doza obisnuita

Medicația hipoglicemiantă în ziua intervenției

Intervenții mici și proceduri diagnostice:

Aprecierea glicemiei la fiecare 3-4 ore

Intervenția pe fon de post alimentar

ADO: după procedură odată cu alimentare

Insulina: Doza matinală – 50%

Intraoperator – infuzie de Glucoza 5% - glicemii la fiecare oră

Intervenții medii:

- **Regim alimentar:** Infuzie de Glucoza 5% până la prima alimentare
- **Aprecierea glicemiei 2-3 ore**
- **ADO:** după intervenție odată cu alimentarea
- **Insulina:**
  - 50% din doza matinală Insulina bazală umană
  - 80% - doza matinală de analogi de insulină
  - IP se omite
  - Infuzie permanentă i/v a insulinei

Intervenții majore:

Dieta: alimentare parenterală.

Aprecierea glicemiei la fiecare oră

Insulina:

- în timpul intervenției chirurgicale Glucoza 5% + glicemia la fiecare oră
- 50% din doză matinală IB umană
- 80% - doza matinală de analogi
- IP se omite

A balance scale is shown in a state of equilibrium. The scale is made of dark, smooth stones. The left pan is higher and contains a single large stone labeled "HIPERGLICEMIE". The right pan is lower and contains a single smaller stone labeled "HIPOGLICEMIE". The scale is supported by a stack of three stones. The entire scene is set against a background of water with concentric ripples, suggesting a calm and balanced environment.

HIPERGLICEMIE

HIPOGLICEMIE

Hipoglicemia la persoanele spitalizate

Definiție

- Complicație a tratamentului;
- **Glicemia < 3,9mmol/l** (70 mg/dL)¹
- **Hipoglicemie severă < 2,2 mmol/l** (40 mg/dL)²
- **Incidența hipoglicemiei:**
  - **Secții TI - 5 - 28%** depinde de intensitatea terapiei ⁴
  - **Secții non TI – 1-33%** - insulinoterapie s/c⁴

Factori de risc

- Persoanele vârstnice,
- Insuficiența renală, hepatică;
- Modificări alimentare;
- Sepsis;
- Întreruperea monitorizării glicemice;
- Probleme în ajustarea dozelor de insulină.

Consecințe

- Rata de deces **↑ 66%**
- Spitalizare cu **2,8 zile mai îndelungată;**
- Modificări ECG – prelungirea intervalului QT semne de ischemie, aritmii;
- Moarte subită.

Consecințele hipoglicemiei

Termen scurt

- Simptome acute
- Dereglări de comportament
- Dereglări cognitive
  - ↓ performanța de lucru
  - ↓ performanța de a conduce
- Activitatea zilnică perturbată

- Coma,
- Disfuncția cognitivă
- Efecte psihologice

- IMA
- Aritmii
- IC

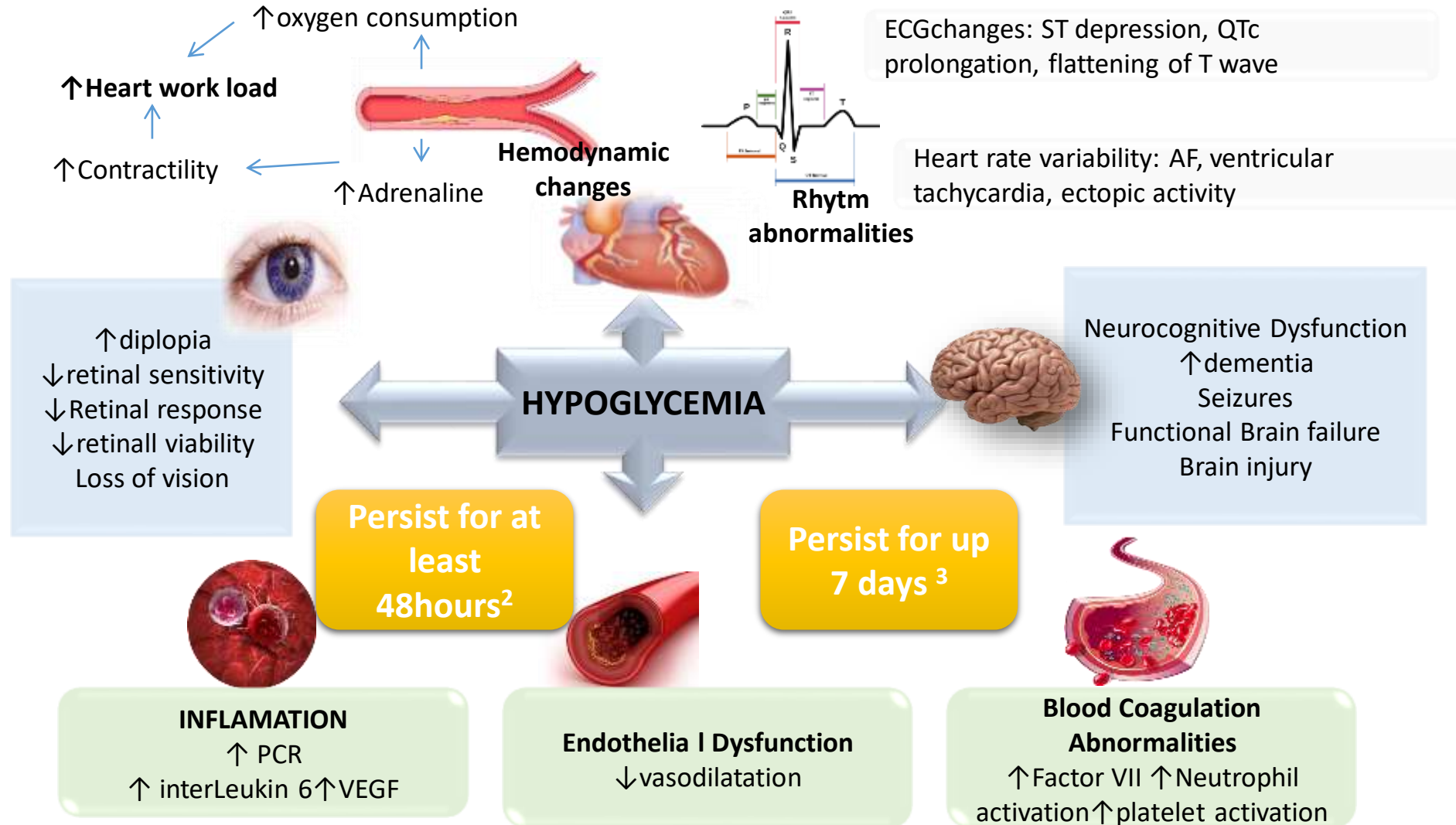

- Căderi
- Fracturi
- Accidente

Termen lung

- Reduce QL, frică, reduce aderența
- Probleme de angajare, conducerea vehiculelor
- Relații interpersonale
- Declin cognitiv

Consecințele hipoglicemiei

GLYCEMIC TARGETS IN HOSPITALIZED PATIENTS

Recommendations

15.4 Insulin therapy should be initiated for treatment of persistent hyperglycemia starting at a threshold ≥ 180 mg/dL (10.0 mmol/L). Once insulin therapy is started, a target glucose range of 140–180 mg/dL (7.8–10.0 mmol/L) is recommended for the majority of critically ill patients and non-critically ill patients. **A**

15.5 More stringent goals, such as 110–140 mg/dL (6.1–7.8 mmol/L), may be appropriate for selected patients, if this can be achieved without significant hypoglycemia. **C**

15. Diabetes Care in the Hospital: Standards of Medical Care in Diabetes—2019

American Diabetes Association

Diabetes Care 2019;42(Suppl. 1):S173–S181 | <https://doi.org/10.2337/dc19-S015>

Table 15.1—Levels of hypoglycemia (21)

Level	Glycemic criteria/description
Level 1	Glucose < 70 mg/dL (3.9 mmol/L) and glucose ≥ 54 mg/dL (3.0 mmol/L)
Level 2	Glucose < 54 mg/dL (3.0 mmol/L)
Level 3	A severe event characterized by altered mental and/or physical status requiring assistance

Tratamentul hipoglicemiei

- **Necesită intervenție** Glicemia < **3,9mmol/l**, la pacienții neurologici <**5,5 mmol/l**;
- Stoparea infuziei de insulină dacă este sub perfuzie;
- Administrarea **Glucozei 40%** (50%) **10-20g** (20-30 ml)– nu avem doză optimală
- Formula de calcul a dozei de glucoza
= $(100 - \text{Glicemia, } mg/dl) \times 0,2$
- Repetăm Glicemia la 15 min cu administrare repetată la necesitate până la atingerea $G > 3,9 \text{ mmol/l}$ pentru a evita hiperglicemia iatrogenă,

Ce putem consuma în caz de hipoglicemie?

15 grame de glucide

3-4 tablete de glucoza

- **Zahăr (2-3 pliculețe, sau 2-3 cuburi, sau 3 lingurițe)**
- **3-4 caramele**

½ pahar de suc cu zahăr

Cum acționăm în caz de hipoglicemie?

”REGULA 15”

1

Măsurați glicemia!

2

Consumați 15 gr glucide

3

Așteptați 15 min

4

Măsurați glicemia!

Concluzii

- Rata persoanelor cu DZ care au suportat CABG - 33% (25–40%);
- Incidența DZ este în continuă creștere, rata persoanelor cu **DZ nediagnosticat și prediabet crește la pacienții chirurgicali**;
- **Hiperglicemia perioperatorie** – asociată cu **consecințe nefavorabile postchirurgicale**;
- **Hiperglicemia preoperatorie** la persoanele fără diabet un impact mai negativ, comparativ cu persoanele cunoscute cu DZ;
- Pacienții cardiochirurgicali fără diabet care dezvoltă **hiperglicemie preoperatorie** – mortalitatea este x2 ori mai mare vs persoanele cu normoglicemie, și echivalentă cu cea a persoanelor cu DZ.

Recomandări

- Screening de rutină al DZ la toți **pacienții cardiochirurgicali** planici (**HbA1c**);
- Screening-ul DZ la toți **pacienții urgenți cardiochirurgicali** (**HbA1c**);
- Perioada preoperatorie **obiectivul HbA1c <7,5%**;
- Evaluarea **glicemiei obligatorie** în perioada **preoperatorie** la **toți pacienții cardiochirurgicali**.
- **Glicemiile perioperatorii 6,1 – 10mmol/l**;
- Managementul pacientului în **echipă multidisciplinară**;

Recommendations for research

There is a need to develop studies to answer the following questions:

- does preoperative optimisation of diabetes (as measured by HbA_{1c}) improve postoperative outcomes?
- does preoperative short-term glycaemic optimisation (as measured by CBGs or interstitial blood glucose- CGM or 'Flash Glucose' sensing) improve postoperative outcomes?
- does preventing inpatient hyperglycaemia (CBG>12mmol/l) reduce postoperative complications?
- does a dedicated perioperative pathway for people with diabetes improve postoperative outcomes?
- what interventions reduce the incidence of inpatient postoperative complications related to:
  - hospital acquired DKA in hospital
  - hospital acquired hypoglycaemia in hospital
  - hospital acquired hyperglycaemia in hospital
  - medication errors in hospital.
- Does preoperative administration of carbohydrate to people with diabetes make a difference to postoperative outcomes?